

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	studia stacjonarne:	Z-ZIP2-U-331
	studia niestacjonarne:	Z-ZIPN2-U-331
Nazwa przedmiotu	Szeregi czasowe	
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Time Series	
Obowiązuje od roku akademickiego	2019/2020	

USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PRODUKCJI
Poziom kształcenia	II stopień
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Studia stacjonarne
Zakres	Informatyka w zarządzaniu i modelowaniu
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Technologii Informatycznych
Koordinator przedmiotu	dr hab. Marzena Nowakowska, prof. PŚk
Zatwierdził	dr hab. inż. Artur Bartosik, prof. PŚk

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Przedmiot specjalnościowy	
Status przedmiotu	Obowiązkowy	
Język prowadzenia zajęć	Polski	
Usytuowanie w planie studiów - semestr	studia stacjonarne	Semestr III
	studia niestacjonarne	-
Wymagania wstępne	Brak	
Egzamin (TAK/NIE)	NIE	
Liczba punktów ECTS	1	

Forma prowadzenia zajęć		wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
Liczba godzin w semestrze	studia stacjonarne:	15				
	studia niestacjonarne:	-	-	-	-	-

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty uczenia się	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Student ma wiedzę o szeregach czasowych. Rozumie koncepcję dekompozycji szeregu czasowego i analizy jego składnika losowego.	ZIP2_W01 ZIP2_W02
	W02	Student wie, na czym polega i w jaki sposób realizuje się wygładzanie szeregu czasowego.	ZIP2_W01 ZIP2_W02
	W03	Student zna metody średniej ruchomej i autoregresji modelowania szeregu czasowego.	ZIP2_W01 ZIP2_W02
	W04	Student wie, jakie programy komputerowe można wykorzystać w analizach szeregów czasowych.	ZIP2_W04 ZIP2_W12
Kompetencje społeczne	K01	Student rozumie potrzebę samokształcenia i pogłębiania swojej wiedzy oraz jej stosowania w obszarze analiz matematycznych procesów produkcyjnych i ekonomicznych.	ZIP2_K01

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć	Treści programowe
wykład	<ol style="list-style-type: none"> Definicja szeregu czasowego. Rodzaje szeregów czasowych. Składowe szeregu czasowego. Podstawy analizy szeregów czasowych. Oprogramowani analityczne do analiz szeregów czasowych. Narzędzie programu R do analiz szeregów czasowych. Struktura szeregu czasowego (trend, wahania sezonowe i cykliczne, wahania przypadkowe). Przebieg szeregu (wykres zmienności), Wyodrębnianie składników szeregów czasowych - model multiplikatywny i addytywny. Metody wygładzania szeregu czasowego. Przykłady obliczeń i ilustracji graficznej. Analiza autokorelacji szeregu czasowego (wykres, testy); interpretacja. Modele średniej ruchomej. Modele autoregresji. Analiza przykładowego szeregu czasowego w R - studium przypadku.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia (zaznaczyć X)					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01			X			X
W02			X			X
W03			X			X
W04			X			
K01						X

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej 50% punktów ze sprawdzianu końcowego.

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS												
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta										Jednostka
		studia stacjonarne					studia niestacjonarne					
		W	C	L	P	S	W	C	L	P	S	
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	15					-	-	-	-	-	h
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2					-	-	-	-	-	h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	17					-					h
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	0,7					-					ECTS
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	8					-					h
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	0,3					-					ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	0					-					h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	0,0					-					ECTS
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25					-					h
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25 godzin obciążenia studenta</i>	1										ECTS

LITERATURA

1. Brockwell P.J., Davis R.A. (2016), *Introduction to Time Series and Forecasting*, Springer International Publishing AG (dostęp on-line do wcześniejszego wydania: <https://link.springer.com/book/10.1007/b97391>).
2. Chatfield C., Xing H. (2019), *The Analysis of Time Series. An Introduction with R*, Taylor & Francis Inc.
3. Ganczarek-Gamrot A. (2014), *Analiza szeregów czasowych*, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Katowice.
4. Łobejko S., Masłowska K., Wojdan R. (2015), *Analiza i prognozowanie szeregów czasowych z programem SAS*, Oficyna Wydawnicza, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa.
5. Nielsen A. (2020), *Szeregi czasowe. Praktyczna analiza i predykcja z wykorzystaniem statystyki i uczenia maszynowego*, O'REILLY Helion, Gliwice.
6. *Analiza szeregów czasowych*, <https://www.statsoft.pl/textbook/sttimser.html> (data dostępu: 2023-06-16).
7. *R-project. Wygładzanie szeregów czasowych*, <http://michal.ramsza.org/rproject/s05.html> (data dostępu: 2023-06-16).
8. Bogata oferta materiałów w Internecie, frazy kluczowe: *szeregi czasowe, analiza szeregów czasowych* itp.